

Довганюк М. О.,
*здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна*

Сучасний стан страхового ринку України

Страхування в даний час є найважливішим сегментом ринкових відносин і однією з динамічно-розвинутих сфер українського бізнесу.

Страховий ринок – складова частина ринку країни, де предметом купівлі-продажу є страхові продукти. Споживчі властивості даних продуктів дуже специфічні і відмінні від інших продуктів ринку [3].

Загальність страхування визначає безпосередній зв'язок страхового ринку з фінансами підприємств, фінансами населення, банківською системою, державним бюджетом та іншими фінансовими інститутами, у межах яких реалізуються страхові відносини. У цих відносинах відповідні фінансові інститути виступають як страхувальники і споживачі страхових продуктів. Специфічні відносини складаються між страховим ринком і державним бюджетом, а також державними позабюджетними фондами, що пов'язані з організацією обов'язкового страхування.

Стійкі фінансові відносини має страховий ринок з ринком цінних паперів, банківською системою, валютним ринком, державними і регіональними фінансами, де страхові організації розміщують страхові резерви та інші інвестиційні ресурси [3].

Функціонування страхового ринку відбувається в рамках фінансової системи країни як у партнерській основі, так і в умовах конкуренції. Це стосується конкурентної боротьби між різними фінансовими інститутами за вільні грошові кошти населення і господарюючих суб'єктів. Якщо страховий ринок, наприклад, пропонує страхові продукти по страхуванню життя, то банки - депозити, фондовий ринок - цінні папери тощо [3].

Страховий ринок України зростає як за розміром, так і за складністю. Середньорічний темп зростання страхових премій протягом останніх трьох років склав 42%. Крім того, багато позитивних зрушень було в сфері законодавства та регулювання, що сприяло прискоренню зростання страхового сектора. Але, незважаючи на бурхливий розвиток, страховий ринок все ще має низку актуальних проблем, які потребують негайного вирішення, існує значна потреба в подальшому його вдосконаленні [1].

Що стосується страхування життя в Україні, то дана сфера і досі перебуває на етапі становлення. Надходження страхових премій зі страхування життя складають близько 3 млн дол. США, що становить 0,5% всіх страхових премій. В більшості економічно розвинених країн вони становлять більше 60%. Відповідно, рівень поширення страхування життя складає лише 0,01% - зовсім незвичну частину порівняно з 3,06% в Німеччині або 1,04% в Польщі [3].

Ринок страхових послуг є другим за рівнем капіталізації серед інших небанківських фінансових ринків. Загальна кількість страхових компаній

станом на 31.03.2019 становила 265, у тому числі СК «life» – 27 компаній, СК «non-life» – 238 компаній, (станом на 31.03.2018 – 292 компанії, у тому числі СК «life» – 32 компанії, СК «non-life» – 260 компаній) [1].

У порівнянні з I кварталом 2018 року на 1712,6 млн грн (14,7%) збільшився обсяг надходжень валових страхових премій, обсяг чистих страхових премій збільшився на 1553,9 млн грн (19,1%). Збільшення валових страхових премій відбулося майже по всім видам страхування, а саме: автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, «Зелена картка») (збільшення валових страхових платежів на 670,2 млн грн (24,9%)); медичне страхування (безперервне страхування здоров'я) (збільшення валових страхових платежів на 442,6 млн грн (49,0%)); страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ на 421,0 млн грн (35,5%)); страхування майна (збільшення валових страхових платежів на 284,5 млн грн (16,3%)); страхування життя (збільшення валових страхових платежів на 195,0 млн грн (23,6%)); страхування медичних витрат (збільшення валових страхових платежів на 180,3 млн грн (74,1%)); авіаційне страхування (збільшення валових страхових платежів на 72,9 млн грн (90,0%)) [1].

Протягом аналізованого періоду зменшилась кількість укладених договорів страхування на 1325,8 тис. одиниць (або на 2,8%), при цьому на 400,1 тис. одиниць (або на 2,4%) зменшилась кількість договорів з добровільного страхування, в тому числі зменшилась кількість укладених договорів страхування від нещасних випадків на 461,2 тис. одиниць (або на 5,0%), кількість укладених договорів страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ зменшилась 206,2 тис. одиниць (або на 36,1%), кількість укладених договорів на страхування медичних витрат навпаки зросла на 362,0 тис. одиниць (або на 46,0%). Кількість укладених договорів з обов'язкового страхування зменшилась на 1388,6 тис. одиниць (або на 4,6%) за рахунок зменшення договорів страхування від нещасних випадків на транспорті на 1581,3 тис. одиниць (або на 5,5%) [1].

Отже, для подальшого ефективного розвитку страхового ринку України необхідно сприяти підвищенню захисту споживачів страхових послуг, збільшити капіталізацію страховиків та конкурентоспроможність національного страхового ринку та підвищити прозорість діяльності учасників страхового ринку.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <http://nfp.gov.ua> (дата звернення 13.09.2019).
2. Про страхування: закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР зі змінами та доповненнями N 2095-VIII (2095-19) від 08.06.2017.
3. Базилевич В.Д. Страхування. К. : Знання, КОО, 2008. 1019 с.

Науковий керівник: **Шишпанова Н. О.**, канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна